

Універсальна декларація обов'язків людини

Проект запропоновано організацією InterAction Council у 1997 році

Пreamбула

Оскільки визнання невід'ємної гідності та рівних і невідчужуваних прав усіх членів людської спільноти є основою свободи, справедливості й миру в усьому світі та передбачає певні обов'язки чи зобов'язання, оскільки виключне наполягання на правах може призвести до конфліктів, розподілів і постійних суперечок, а нехтування обов'язками людини може призвести до беззаконня та хаосу, оскільки верховенство права та заохочення прав людини залежить від готовності всіх чоловіків і жінок діяти справедливо,

оскільки глобальні проблеми вимагають глобальних рішень, яких можна досягнути лише за допомогою ідей, цінностей і норм, яких дотримуються всі культури та суспільства,

оскільки всі люди зобов'язані, у міру своїх знань і можливостей, сприяти кращому соціальному порядку як у своїй країні, так і в усьому світі, і цієї мети неможливо досягнути лише за допомогою законів, приписів і конвенцій,

оскільки прагнення людей до прогресу та досконалості можливо реалізувати лише шляхом впровадження погоджених цінностей і стандартів, які неухильно застосовуються до всіх людей і установ,

враховуючи викладене вище,

Генеральна Асамблея

проголошує цю Універсальну декларацію обов'язків людини загальним стандартом для всіх народів і всіх націй із тією метою, щоб кожна людина і кожний орган суспільства, завжди враховуючи цю Декларацію, сприяли розвитку спільнот і освіченості всіх їхніх членів. Ми, світові нації, ще раз підтверджуємо та закріплюємо зобов'язання, попередньо проголошені в Загальній декларації прав людини, а саме: абсолютне визнання гідності всіх людей, їхньої невід'ємної свободи та рівності, а також солідарності один з одним. Ми повинні сприяти обізнаності з цими зобов'язаннями та визнанню цих зобов'язань у всьому світі.

Фундаментальні принципи людства

Стаття 1

Кожна людина, незалежно від статі, етнічного походження, соціального статусу, політичних поглядів, мови, віку, національності чи релігійних вірувань, зобов'язана гуманно ставитися до всіх інших людей.

Стаття 2

Жодна людина не повинна підтримувати будь-яку форму негуманної поведінки, натомість усі люди зобов'язані прагнути до гідності та самоповаги інших.

Стаття 3

Жодна людина, група чи організація, жодна держава, армія чи поліція не є вищою за добро і зло; етичні стандарти поширюються на всіх. Кожен зобов'язаний сприяти утвердженню добра й уникати зла в усіх аспектах.

Стаття 4

Усі люди, наділені розумом і свідомістю, повинні прийняти зобов'язання перед кожним і усіма, перед сім'ями і спільнотами, перед народами, націями і релігіями в дусі солідарності: чинить з іншими так, як ви хотіли б, щоб вони чинили з вами.

Ненасильство та повага до життя

Стаття 5

Кожна людина зобов'язана поважати життя інших. Жодна людина не має права заподіювати шкоду, катувати чи вбивати інших людей. Однак це не виключає права на виправданий самозахист осіб чи спільнот.

Стаття 6

Суперечки між державами, групами чи окремими особами повинні вирішуватися без насилля. Уряд жодної країни не повинен проявляти терпимість до актів геноциду чи тероризму або брати в них участь, а також не повинен використовувати жорстоке поводження з жінками, дітьми чи іншими мирними жителями в якості засобів ведення війни. Кожен громадянин і кожен державний чиновник зобов'язаний використовувати лише мирні та ненасильницькі засоби.

Стаття 7

Життя кожної людини безцінне; кожна людина має право на безумовний захист. Тварини та природне навколишнє середовище також потребують захисту. Усі люди зобов'язані оберігати повітряні, водні та земельні ресурси нашої планети заради добробуту теперішніх жителів і майбутніх поколінь.

Справедливість і солідарність

Стаття 8

Кожна людина зобов'язана поводитися порядно, чесно та справедливо. Жодна людина чи група не повинна обкрадати чи самовільно позбавляти майна іншу особу чи групу.

Стаття 9

Усі люди, що мають необхідні засоби, зобов'язані докладати суттєвих зусиль для подолання бідності, голоду, безграмотності та нерівності. Вони повинні сприяти сталому розвитку в усьому світі з метою забезпечення гідності, свободи, безпеки та справедливості для всіх людей.

Стаття 10

Усі люди зобов'язані розвивати свої таланти, докладаючи для цього належних зусиль; вони мають право на рівний доступ до освіти та значимої праці. Кожен із нас повинен допомагати нужденним, незахищеним і недієздатним людям і жертвам дискримінації.

Стаття 11

Усе майно та матеріальні блага повинні використовуватися відповідально згідно з принципами справедливості та на благо розвитку людства. Економічна й політична влада повинна використовуватися не як інструмент домінування, а заради досягнення економічної справедливості та соціального порядку.

Правдивість і толерантність

Стаття 12

Кожна особа зобов'язана говорити та діяти правдиво. Жодна людина, незалежно від посади чи влади, не повинна говорити неправду. Однак при цьому потрібно поважати право на недоторканість

особистого життя та право на особисту і професійну конфіденційність. Ніхто не зобов'язаний завжди всім розповідати всю правду.

Стаття 13

Політики, державні чиновники, ділові лідери, науковці, письменники чи художники не звільняються від дотримання загальних етичних стандартів, так само як і лікарі, адвокати й інші професіонали, що мають спеціальні обов'язки перед своїми клієнтами. Професійні й інші кодекси етичних норм повинні відображати пріоритет загальних стандартів, таких як правдивість і чесність.

Стаття 14

Свобода преси інформувати громадськість і критикувати суспільні інститути й урядові дії, що є важливим елементом справедливого суспільства, повинна використовуватися з відповідальністю та обачністю. Свобода преси передбачає особливий обов'язок точного і правдивого інформування про події. Слід завжди уникати сенсаційних репортажів, які сприяють деградації людської особистості й гідності.

Стаття 15

Оскільки потрібно гарантувати свободу віросповідання, представники релігійних спільнот зобов'язані з особливою ретельністю уникати упереджених висловлювань і дискримінаційних дій щодо осіб, які сповідують інші релігійні вірування. Вони не повинні провокувати чи узаконювати ненависть, фанатизм і релігійні війни, а натомість сприяти толерантності та взаємоповазі між усіма людьми.

Взаємоповага та партнерство

Стаття 16

Усі чоловіки й жінки зобов'язані проявляти повагу та розуміння один до одного. Ніхто не повинен піддавати іншу особу сексуальній експлуатації чи залежності. Натомість сексуальні партнери повинні брати на себе зобов'язання піклуватися про благополуччя один одного.

Стаття 17

Незалежно від культурних і релігійних відмінностей, шлюб вимагає любові, вірності та вміння прощати і повинен мати на меті гарантування безпеки та взаємної підтримки.

Стаття 18

Розсудливе планування сім'ї є обов'язком кожної пари. Відносини між батьками та дітьми повинні відображати взаємну любов, повагу, визнання і турботу. Батьки й інші дорослі не повинні експлуатувати дітей, жорстоко поводитися з ними чи знущатися з них.

Висновок

Стаття 19

Ніщо в цій Декларації не може тлумачитися як надання будь-якій державі, групі осіб або окремим особам права займатися будь-якою діяльністю або вчиняти будь-які дії, спрямовані на знищення обов'язків, прав і свобод, викладених у цій Декларації та в Загальній декларації прав людини від 1948 року.